

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Putten

Onderwerp: gevraagd advies Preventief Jeugdbeleid 2019 – 2021

Putten, 20 februari 2019

Geacht College,

Op 2 februari 2019 hebben wij(de leden van de participatieraad) het conceptplan Preventief Jeugdbeleid 2019-2021ontvangen met uw verzoek om advies.

Voor alles willen we aangeven dat we bewondering hebben voor de betrokken beleidsmedewerker ad interim die dit conceptplan in korte tijd tot stand heeft gebracht en zo helder leesbaar heeft opgesteld. Ons advies volgt de lijn van het plan, opdat één en ander makkelijk vindbaar is in de aangeleverde stukken.

Overstijgend aan het plan merken we het volgende op:

Dit advies is gebaseerd op de concepttekst van 1 februari. Een nieuwe versie zou de omvang moeten hebben van drie tot vijf pagina's. naast het feit dat dit een hele uitdaging is, vrezen we daarnaast dat het plan krimpt tot een zodanig algemeen stuk dat de haalbaarheid van de doelen, de meetbaarheid van de inzet, de efficiëntie en de effectiviteit verloren gaan.

in november 2018 is de Uitvoeringsagenda Jeugdhulp gepresenteerd. Wij hebben hierover geen adviesaanvraag gekregen. Mogelijk stelt u een advies hierover alsnog op prijs. We missen de verbinding van dit plan met de Startnotitie Jeugd van 2017. Wij adviseren deze verbinding aan te brengen en aan te geven hoe dit beleid zich tot de startnotitie verhoudt.

Het is ons niet duidelijk hoe alle samenwerkingsacties zich verhouden tot de AGV/privacywetgeving ten aanzien van de cliënten. Wij adviseren duidelijk aan te geven hoe u cliënten helder en eenduidig informeert en maak eveneens duidelijk hoe de gemeente volgens de geldende privacyregelgeving handelt.

Wij adviseren in het preventief jeugdbeleid met nadruk het primair onderwijs te betrekken. Wij hebben in de aanloop deze groep gemist, terwijl zij in de vroegsignalering een belangrijke rol kunnen spelen. Naast het onderwijs spelen ook de kerken een belangrijke rol bij preventie en vroegsignalering. Wij pleiten ervoor nogmaals pogingen te ondernemen hen bij de samenwerking te betrekken.

Maak helder hoe de gemeente de regel- en registratie druk vermindert die volgt uit het cliëntencontact. Geef aan welke afspraken u maakt om bij lokale teams de onderlinge verbindingen en korte lijnen te bewerkstelligen.

Maak eveneens duidelijk hoe u de zogenaamde netwerkkap inzet en wie er controle op houdt. Wij constateren dat de inzet van vrijwilligers op tal van terreinen onder druk komt te staan. Ook in de uitwerking van dit plan rekent u op hen. Wij adviseren hierin terughoudend op te treden.

Punt 1.4: Meer preventief insteken en voorkomen dat zwaardere hulp nodig is, maakt dat het juist noodzakelijk is om te focussen op risicofactoren en deze niet te beperken (zoals staat beschreven in de uitvoeringsagenda uitgangspunt regel 16). Niet diepgaand genoeg focussen maakt dat de kern of de vraag achter de vraag niet op tafel komt. Dan kunt u ook geen maatwerk inzetten. Dit maakt het risico op meer of langdurige hulp groter. Daardoor nemen de kosten toe. Wij adviseren in de uitvoering meer te focussen op de risicofactoren.

Punt 2.2 Blz. 10: *“ de regie ligt bij henzelf”* (te weten de jeugdigen, gezinnen en eigen netwerk)

De praktijk blijkt helaas weerbarstig. Wij adviseren duidelijk te beschrijven hoe u te werk gaat als de cliënt (en mogelijk eigen netwerk) geen mogelijkheid heeft om zelf de regie te voeren.

Punt 3.1.1. Blz. 12: wij adviseren de acties die Jeugdpunt onderneemt om de jongerenparticipatie vorm te geven, te evalueren. Vanzelfsprekend zult u de participatieraad hierover dan informeren.

Punt 3.1.2 sub 3 Blz. 12:

De participatieraad wil met klem aangeven dat B&W zich bewust dient te blijven van het gegeven dat informele steunsystemen informeel blijven en de professionele inzet niet kunnen vervangen! Wij adviseren het informele steunsysteem niet te overschatten c.q. te overbelasten en de expertise van de professionals op hun waarde te schatten. Tevens willen we opmerken dat er veel onbekendheid is over de signaleringsfunctie van professionals en vrijwilligers. Hierin kunt u een verbeteringsslag maken. Geef ook aan hoe u dit vorm geeft.

Punt 2 Blz. 14:

De stellingen bij bullet 1 en 2 lijken elkaar tegen te spreken. Maak duidelijk hoe deze stellingen zich tot elkaar verhouden.

Punt 2 en 5 Blz. 14:

De participatieraad vindt de hoge percentages rond mentaal welbevinden (toename problemen in psychosociaal functioneren, angststoornissen en depressieve klachten) en sociaal maatschappelijk functioneren (toename van eenzaamheid) van de Puttense jeugd verontrustend. Deze cijfers benadrukken de noodzaak voor uitvoering van het plan Preventief Jeugdbeleid om in de nabije toekomst verdere toename (en daardoor toename op inzet jeugdhulp) te voorkomen!

Punt 2 Blz. 18: *Het is een wenselijke insteek om meer draagkracht benutten om draaglast te vergroten.*

Een beperkte draagkracht door psychiatrische en/of (licht) verstandelijke beperking en/of culturele problematiek is vaak de oorzaak van verminderde draaglast en kan veelal niet opgelost worden. Beschrijf daarom hoe u hiermee omgaat.

Punt 5 Budget Blz. 20:

De participatieraad is er sterk voorstander van om optimaal gebruik te maken van de expertise in de diverse samenwerkingspartners/gemeente, daarbij overlap te minimaliseren en verschillen te benutten. We adviseren B&W om de grenzen van de expertise van de betrokken samenwerkingspartners helder en inzichtelijk te maken, opdat voor iedereen duidelijk is wie u wanneer waarvoor inzet. Intercollegiaal/multidisciplinair overleg dient hierbij vast onderdeel van de professionele beroepshouding te zijn en die dient u te stimuleren. De participatieraad is van mening dat dit op de langere termijn kostenbesparend zal werken. Werk concreter uit hoe u het elkaar kennen, elkaar vinden en elkaar vertrouwen (als continue tijdsinvestering) uitwerkt. Het plan verwacht veel van de samenwerkingspartners. Geef aan hoe de gemeente de neuzen dezelfde kant op krijgt en maak duidelijk welk voordeel dit de partijen oplevert.

Onder punt 5 maakt u melding van de stijgende kosten voor jeugdhulp.

Indien mogelijk ziet de participatieraad deze stijging verklaard. Daarnaast willen we graag weten wat het huidige aanbod is inzake het "*aandacht voor leefstijl behouden*" en maak duidelijk waardoor u dit als afdoende beschouwt.

4e bullet blz. 22/ uitgangspunt regel 2, 13, 16 en 23:

De participatieraad is van mening dat een stijging van 5% en een vermindering van 2% geen doel op zich dient te zijn. Maatwerk voor cliënten, zoals door u in eerder geschreven beleid is bepleit, dient leidend te zijn. De praktijk leert dat het soms nodig is om hoog in te zetten om erger of meer langdurige zorg te voorkomen: ook dat is een vorm van preventie! Wij adviseren deze vorm van jeugdbeleid in de uitvoeringsagenda toe te voegen.

Conclusie blz. 23:

De participatieraad kan zich vinden in de conclusie dat algeheel welbevinden en je onderdeel voelen van een samenleving maakt dat mensen minder een beroep doen op hulpverlening. In dat verband gunnen we de jeugd plekken waar zij ongedwongen en ongelabeld jongere kunnen zijn. Het maakt het inzetten op preventief jeugdbeleid meer dan waard! We plaatsen hierbij echter wel een kritische noot: inzetten van het informeel netwerk heeft zijn grenzen; niet alles kunnen het sociaal netwerk, sportclub en kerk opvangen op de manier die nodig is om cliënten zelfredzaam te maken en niet een nieuw soort afhankelijkheid te creëren. De participatieraad adviseert om (zware) hulp in te blijven zetten waar nodig! Dit zal effectiever zijn, minder rotervingen met hulpverlening opleveren door te lang "pappen en nathouden" en het zal daardoor uiteindelijk goedkoper zijn.

de uitvoeringsagenda Preventief Jeugdbeleid:

Uitgangspunt regel 2, 13, 16 en 23:

Wij verwijzen u hier naar wat wij adviseren bij het conceptplan 4^e bullet op bladzijde 22.

Uitgangspunt regel 3 Fiancieringsafspraken: *“effectieve interventies waar mogelijk”*

Geef aan hoe u de effectiviteit van deze interventies meet.

Uitgangspunt regel 16:

Wij verwijzen hier naar het conceptplan, punt 1.4.

Uitgangspunt regel 33: het stimuleren van samenwerking:

De participatieraad adviseert om werkafspraken te maken en te stroomlijnen. Dit is van meerwaarde voor cliënten en voor ketenpartners onderling zodat cliënten zo snel mogelijk en via een zo kort mogelijke lijn op de juiste (hulpverlenings)plek zitten!

Uitgangspunt regel 35 Systemen koppelen:

Maak duidelijk hoe en welke systemen u koppelt.

Uitgangspunt regel 37: onderlinge verbinding lokale teams:

Specificeer de intensiviteit en objectiveer deze.

Uitgangspunt regel 37 en 55:

Wij zien het als een omissie dat u Veilig Thuis niet betreft als ketenpartner. Ook deze instantie kunt u ter consult en advies betrekken. Veilig Thuis beschikt over andere expertise dan Jeugdbescherming Gelderland. Daarnaast financiert u Veilig Thuis; er is dus ruimte haar te betrekken.

Uitgangspunt regel 59:

Maak helder wat u bedoelt met *“een zorgmelding”*. Vermeld de criteria die u gebruikt om wel dan niet contact op te nemen met de school. .

De participatieraad onderkent de noodzaak van preventief jeugdbeleid, waarin u met name bij de vroegsignalering een beroep doet op veel partners. U wilt de samenwerking met en tussen hen bevorderen en sterk stimuleren. Wij missen in dit plan echter een budget. De stimulering van de samenwerking zal de gemeente toch moeten initiëren en samenwerkende partners moeten tijd en ruimte vrijmaken om hierin mee te gaan. Preventief Jeugdbeleid zal op termijn kostenbesparend zijn omdat u zo langdurige zorg voorkomt, maar vooralsnog vraagt zij om een investering. Wij adviseren dan ook dit plan van een budget te voorzien.

We hopen dat we u met deze adviezen en opmerkingen te voorzien van een zinvolle aanvulling op het conceptplan Preventief Jeugdbeleid met de bijbehorende uitvoeringsagenda en zien de reactie op ons advies met belangstelling tegemoet!

Met vriendelijke groet,

namens de participatieraad,

Jaap Plomp

secretaris